

Twiggy Pop

Nynningen: Tre decennier senare

Nyss hemkommen från USA (Texas) har jag fått en ny syn på USA:s vapenskrammel. I Texas, känt som den amerikanska värdekonservatismens högborg, träffade jag folk som lakoniskt tittade på Bushs TV-sända tal till nationen i en affär och efter femton minuter frågade »I don't understand what he's saying... are we going to war or not?« . Varpå en annan ironiskt svarade »Yeah he says that we're not going to war to get our hands on their oil, we're going to war because we want to help the Iraqi people«. Nationen verkar på intet sätt sluta uppreking Bush. De flesta verkar överhuvudtaget inte bry sig särskilt mycket om politik alls. Fram träder en bild av ett samhälle av medborgare som engagerar

sig starkt i sin närmiljö men låter politikerna sköta det internationella. De verkar luttrade. Vad presidenten gör är lika lätt att påverka som hur ofta det kommer regn.

När man läser Nynningens text från 1976 är det svårt att inte notera vilken förnyad aktualitet den har fått. Återigen kan vänsterns krafter skandera mot USA:s sätt att föra sig i världen utan att låta förlegade eller naiva. De trosvisa tongångar som högern gav uttryck för när muren föll 1989, det vill säga ett slags förtjusning över att ha fått rätt när Sovjetunionen blottade sitt totalitära, socialistiska förtryck, liknade det man idag kan höra från vänstern när nu Kapitalismen/USA har visat sitt rätta ansikte

igen och Bushs sätt att tala har genomskådats av miljoner världen över. Slagorden har fått nytt liv av USA:s eget handlande. Tusentals och åter tusentals demonstrerade längs Europas gator mot ett krig men kanske också mot USA:s självtillräcklighet.

Trots den tunna hinna av förevändningar om demokrati och fred som Bush och männen runtomkring honom hasplar ur sig har de flesta ändå rätt svårt att se exakt varför USA tänker gå till krig just nu? De allra flesta inser att det är ekonomiska intressen såsom olja som ligger bakom. Eller en ovanligt stark fadersbindning. Eller en självbild som måste restaureras. Eller alla de krafter som skulle tjäna pengar på ett rejält krig. Om USA inte längre är stormakten som ska frälsa oss ifrån Kommunismen så får USA bli stormakten som ska frälsa oss från ISLAM.

För en sak som vi kanske har lite svårt att förstå i ett så pass sekulariserat (kristet) samhälle som Sverige, är i hur hög grad USA är på väg att gå in i ett religionskrig. Inte bara som ett slags fint-att-gå-i-kyrkan-till-jultradition utan verkligen ett religiöst land, där människor i offentligheten i var och varannan mening tackar gud för än det ena och än det andra och där »unchristian« är ett skällsord. Vägarna kantas av den kyrka gata upp och kyrka gata ned och många städer man kommer till står helt stilla på en söndag. Vardagslivet för många amerikaner utanför de stora städerna är sömnigare och mer fritt från stimulans från omvärlden än en vanlig svensk

småstad. Kommunismen har i folkmedvetandet, och vad det verkar Presidentens huvud, ersatts av Islam. Hade Usama bin Laden varit ledare i ett land hade USA gått i krig med det. Men Usama bin Saddam funkar nästan lika bra som hämndobjekt för 11 september. Någon måste helt enkelt återställa ordningen i den (kristna) världen. Hur det i verkligheten förhåller sig är inte alls av lika stor betydelse.

Åter till Nynningens text 1976. De verkliga terroristerna uppfattas då som nu som de som »sitter på höga poster och regerar med järnhård hand«.

I *Arbetaren* nr 46 2002 opererar »de verkliga terroristerna« från »en rad europeiska huvudstäder och USA-allierade länder i arabvärlden«.

På Ung vänsters i Malmö hemsida sitter »de verkliga terroristerna [...] i Vita Huset och Pentagon.«

I ett tal hållet av Rättvisepartiet Socialisternas Christer Bergström den 24 november 1998 är de verkliga terroristerna »den turkiska regimen och de regeringar som stöder den – USA, Tyskland, Sverige och andra kapitalistiska stater«

På en hemsida om djurrätt är »de verkliga terroristerna de personer och industrier som orsakar smärta och lidande på miljoner av oskyldiga djur för triviala syften varje dag«.

För Revolutionär Kommunistisk Ungdom är enligt ett nyhetsbrev från mars år 2000 »de verkliga terroristerna [...] politikerna [...] Och det är kapitalisterna«.

De verkliga terroristerna är inte de som spränger oskyldiga för sin sak utan statsterrorismen utövad av USA som land och USA som den ohämmade kapitalismens högborg, exporterad till världen i form av krig, vapen, snabbmatskedjor och sweatshops.

Jag är själv övertygad om att storkapitalet är på väg att stjäla demokratin från världens folk. Jag är upprörd över att människor hindras från att starta fackföreningar, att människor är arbetslösa och fattiga, att barnarbete är ett »bättre« alternativ till barnprostitution, att fattiga människor utnyttjas som arbetskraft under slavförhållanden och att kapitalets lobbyister kan köpa sig de regeringar de vill ha och att USA går i krig när dess ekonomiska intressen hotas. Och vad har demokratin med det att göra? Totalitära stater finns det fler av så varför demokratibomberna ska falla över just Irak just nu är fortfarande en stilla undran att ha.

Så vad är det egentligen som stör mig med Nynningens text?

På texthäftet till ett omslag till en annan Nynningenplatta (den som jag har hemma och kan titta på för närvarande) än den som »De verkliga terroristerna« finns med på, poserar medlemmarna i bandet, (den gången) åtta män och en kvinna, samt två småbarn som ser ut att vara cirka två år respektive sex månader gamla med machete, yxa, gevär och kulspruta. Tvååringen med napp i munnen håller kulsprutan riktad mot kameran. Själva omslaget illustreras på ena sidan av ett helt tåg av poliser i hjälm som i

mörka färger slår ned tre medborgare varav en har hammare och skära i handen. På den andra bilden drar ett godmodigt färgglatt socialistiskt demonstrationståg under röda fanor gatan fram och slår ner poliser med en svensk/amerikansk flagga på armen, medan en omvänd polis i bakgrunden får ta emot en liten röd flagga.

Anklagelserna för ett ambivalent förhållningssätt till våld, samt för att inte tillräckligt tydligt ha tagit avstånd från de maskerade stenkastarna, mot den svenska vänsterrörelsen i debatten efter händelserna i Göteborg 2001, var inte bara orättvisa beskyllningar som skulle dölja det förhållande att polisen minst sagt hade ett ambivalent förhållande till demokratin. Våldsromantiken är vare sig man vill eller inte en del av den svenska vänsterrörelsen. Liksom det är en del av den svenska statens och polisens historia att man sköt fredligt demonstrerande arbetare i Ådalen 1931.

När vänsterrörelsens historia börjar skrivas så har många kvinnor i kvinnorörelsen påpekat vilken undanskuffad plats kvinnor hade både i själva rörelsen och i dess historieskrivning. Gunilla Thorgren, en av de först åtta i Grupp 8, i en intervju i DN den 4 mars 2003 (aproppå sin nyutkomna bok *Grupp 8 och jag*):

I retoriken var sjuttioalet den marxistiska vänsterns decennium, men i realiteten var det kvinnokampens. Och även om det är mycket kvar så var det den som var framgångsrik. [...] Jag är väldigt

provocerad av dem ur min generation som skriver om sjuttioalet och tar avstånd eller gör nostalgi av det men aldrig tar med kvinnorörelsen.

Många feminister har visat på den kvinnofientlighet som finns inbäddad både i Koranen och Bibeln och i de samhällen som på ett eller annat sätt lever efter de skrifterna. Gud är en man, världen tillhör männen och kvinnor tillhör männen. Män krigar med varandra och kvinnor och barn är inte människor i egen rätt utan »tillhör« män. Kvinnoförtrycket i andra stater (Afghanistan) skiljer sig i grad, inte i art, från det förtryck som kvinnor lever under även i demokratiska stater. I en artikel i *NIKK* (Nordiska Institutet för Kvinnor och Könforskning) *magasin*, »September 11 and male violence«, uttrycker Maud Eduards återigen den poäng som många feminister sedan länge har gjort angående krig: »With few exceptions, terrorism and the war against terrorism is a performance of men, for men, against other men«.

Krig och våld är inte bara främst en verksamhet män emellan. Det är också en manifestation av manlighet. En manifestation av patriarkatets inneboende våldsamhet. En manifestation av patriarkatets tro på styrka och svaghet, på den starkes inneboende rätt att manifesteras sin styrka över den svagare staten, det svagare könet, de sämre idéerna. För amerikanska statsterrorister, muslimska självmordsterrorister, despoter, revolutionsromantiker – alla

delar de samma patriarkala övertygelse:

En tro på den starke ledaren/mannen.

Allt kan erövrats, vinnas, besegras.

Det finns gott våld som kan uppnå syften.

»De« är onda »vi« är goda.

Framtiden kan bara byggas genom krig och konflikter.

Nynningen skriver: »Utsugning och orättvisor upprätthålls med våld. Därför blir våldet också en självklar beståndsdel i kampen för befrielse«

Jag säger: Man är fortfarande beroende av sina förtryckare så länge man delar förtryckarens värderingar.

Demokratin är inte en förlegad idé som inte existerar i verkligheten. Som används av storkapitalet för att lura oss. Demokrati är den bästa levnadsformen som uppfunnits under människans historia. En mycket kort fragil konstruktion i ett historiskt perspektiv. Den är hotad av fundamentalister. Den är hotad av diktatorer. Den är hotad av dem som säger sig företräda den men som i själva verket företräder den ohejdade kapitalismen. Den är hotad av alla som vill tillgripa våld för att genomdriva sina visioner om ett bättre samhälle. Demokrati kan varken sprängas eller försvaras med bomber eller köpas för pengar om vi inte låter den. En verklig revolution är revolutionen mot patriarkatets våldsm manifestationer i alla dess former. Det verkligt revolutionära är att försöka samarbeta för demokrati, fred, solidaritet, dialog – och att verkligen mena det.

Den typen av arbete är långtradigare, mindre glamoröst och kräver mer än svart/vitt seende hos dess utövare. Precis som allt annat kvinnogöra.

Vi behöver människor som inser att krig aldrig är heroiskt eller romantiskt. Att våld aldrig är rätt. Varken, missilen, självmordsbomben, batongen eller gat-

stenen representerar ett »gott« våld. Det goda våldet existerar inte. Det goda kriget existerar inte. Krig leder aldrig till frihet, det leder bara till mera våld. För när stenen är i rullning är det kvinnor som blir våldtagna, de fattigaste männen som blir kanonmat och barnen som förlorar sina föräldrar.